2024/2853

18.11.2024

DIRECTIVA (UE) 2024/2853 A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

din 23 octombrie 2024

privind răspunderea pentru produsele cu defecte și de abrogare a Directivei 85/374/CEE a Consiliului

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 114,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ([1]),

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ([2]),

întrucât:

(1) Pentru a îmbunătăți buna funcționare a pieței interne, este necesar să se garanteze că concurența nu este denaturată și că circulația mărfurilor nu este obstrucționată. Directiva 85/374/CEE a Consiliului ([3]) stabilește norme comune privind răspunderea pentru produsele cu defecte, cu scopul de a elimina divergențele dintre sistemele juridice ale statelor membre, care pot denatura concurența și pot afecta circulația bunurilor în cadrul pieței interne. O mai bună armonizare a normelor comune privind răspunderea pentru produsele cu defecte prevăzute în directiva respectivă ar contribui și mai mult la realizarea respectivelor obiective, implicând în același timp un grad sporit de protecție a sănătății sau a bunurilor consumatorilor și a altor persoane fizice.

(2) Răspunderea obiectivă a operatorilor economici rămâne singurul mijloc de soluționare adecvată a problemei repartizării echitabile a riscurilor inerente producției tehnologice moderne.

(3) Directiva 85/374/CEE a reprezentat un instrument eficace și important, însă ar fi necesar să fie revizuită în lumina evoluțiilor legate de noile tehnologii, inclusiv inteligența artificială (IA), noile modele de afaceri bazate pe economia circulară și noile lanțuri de aprovizionare globale, care au condus la inconsecvențe și la insecuritate juridică, în special în ceea ce privește semnificația termenului „produs”. Experiența dobândită în urma aplicării directivei menționate a arătat, de asemenea, că persoanele prejudiciate se confruntă cu dificultăți în ceea ce privește obținerea de despăgubiri din cauza restricțiilor referitoare la introducerea de cereri de despăgubire și a provocărilor legate de strângerea de probe pentru a dovedi răspunderea, în special având în vedere complexitatea tehnică și științifică din ce în ce mai mare. Printre acestea se numără cererile de despăgubire pentru prejudiciile legate de noile tehnologii. Prin urmare, revizuirea directivei respective ar încuraja introducerea și adoptarea unor astfel de noi tehnologii, inclusiv IA, asigurându-se, în același timp, că reclamanții se bucură de același nivel de protecție, indiferent de tehnologia implicată, și că toate întreprinderile beneficiază de o mai bună securitate juridică și de condiții de concurență echitabilă.

(4) O revizuire a Directivei 85/374/CEE ar fi, de asemenea, necesară pentru a asigura corelarea și consecvența cu legislația privind siguranța produselor și supravegherea pieței de la nivelul Uniunii și de la nivel național. În plus, este necesar să se clarifice noțiunile și conceptele de bază pentru a asigura coerența și securitatea juridică și condiții de concurență echitabile pe piața internă, dar și pentru a reflecta jurisprudența recentă a Curții de Justiție a Uniunii Europene.

(5) Având în vedere caracterul amplu al modificărilor care ar fi necesare pentru ca Directiva 85/374/CEE să rămână eficace și pentru a-i asigura claritatea și securitatea juridică, directiva menționată ar trebui abrogată și înlocuită cu o nouă directivă.

([1]) JO C 140, 21.4.2023, p. 34.
([2]) Poziția Parlamentului European din 12 martie 2024 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 10 octombrie 2024.
([3]) Directiva 85/374/CEE a Consiliului din 25 iulie 1985 de apropiere a actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre cu privire la răspunderea pentru produsele cu defect (JO L 210, 7.8.1985, p. 29).

(6) Pentru a se asigura că regimul Uniunii privind răspunderea pentru produsele cu defecte este cuprinzător, răspunderea obiectivă pentru produsele cu defecte ar trebui să se aplice tuturor bunurilor mobile, inclusiv software-ului, inclusiv atunci când acestea sunt integrate în alte bunuri mobile sau instalate în bunuri imobile.

(7) Răspunderea pentru produsele cu defecte nu ar trebui să se aplice prejudiciilor cauzate de accidente nucleare, în măsura în care răspunderea pentru astfel de prejudicii este reglementată de convențiile internaționale ratificate de statele membre.

(8) Pentru a crea o veritabilă piață internă cu un nivel ridicat și uniform de protecție a consumatorilor și a altor persoane fizice și pentru a reflecta jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, statele membre nu ar trebui să mențină sau să introducă dispoziții mai stricte sau mai permisive decât cele prevăzute în prezenta directivă în ceea ce privește aspectele care intră în domeniul de aplicare al acesteia.

(9) În conformitate cu dreptul intern al statelor membre, o persoană prejudiciată ar putea solicita despăgubiri în temeiul răspunderii contractuale sau al răspunderii extracontractuale care nu presupune răspunderea producătorului pentru caracterul defectuos al unui produs, astfel cum se prevede în prezenta directivă. Aceasta se referă, de exemplu, la răspunderea bazată pe vicii ascunse sau pe culpă, ori răspunderea strictă a operatorilor pentru prejudiciile cauzate de proprietățile unui organism rezultate în urma utilizării ingineriei genetice. Astfel de dispoziții de drept intern, care servesc la atingerea, printre altele, a obiectivului de protecție eficientă a consumatorilor și a altor persoane fizice, nu ar trebui să fie afectate de prezenta directivă.

(10) În anumite state membre, persoanele prejudiciate au dreptul de a solicita despăgubiri pentru prejudicii cauzate de produse farmaceutice în cadrul unui regim național special de răspundere, astfel încât se asigură deja o protecție eficientă a persoanelor fizice în sectorul farmaceutic. Prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere dreptului de a formula astfel de cereri de despăgubire. În plus, modificările aduse unor astfel de regimuri speciale de răspundere nu ar trebui să fie excluse atât timp cât nu afectează eficacitatea regimului de răspundere prevăzut în prezenta directivă sau obiectivele sale.

(11) Sistemele de despăgubire din afara cadrului regimurilor de răspundere, cum ar fi sistemele naționale de sănătate, sistemele de securitate socială sau sistemele de asigurări, nu intră în domeniul de aplicare al prezentei directive și, prin urmare, nu ar trebui să fie excluse. De exemplu, unele state membre au instituit sisteme de despăgubire pentru produsele farmaceutice care cauzează prejudicii fără a fi defecte.

(12) Decizia nr. 768/2008/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([4]) stabilește principii și dispoziții de referință comune menite să se aplice întregii legislații sectoriale în materie de produse. Pentru a asigura corelarea cu respectiva decizie, anumite dispoziții ale prezentei directive, în special definițiile, ar trebui să fie aliniate la decizia menționată.

(13) Produsele din era digitală pot fi materiale sau imateriale. Software-ul, cum ar fi sistemele de operare, firmware-ul, programele de calculator, aplicațiile sau sistemele de IA, este din ce în ce mai răspândit pe piață și joacă un rol tot mai important pentru siguranța produselor. Software-ul poate fi introdus pe piață ca produs de sine stătător și ulterior poate fi integrat în alte produse drept componentă, putând provoca prejudicii în momentul operării sale. Din motive de securitate juridică, ar trebui să se clarifice în prezenta directivă faptul că software-ul este un produs în sensul aplicării răspunderii obiective, indiferent de modul de furnizare sau de utilizare a acestuia și, prin urmare, indiferent dacă este stocat pe un dispozitiv sau accesat prin intermediul unei rețele de comunicații, al tehnologiilor de tip cloud sau dacă este furnizat utilizându-se modelul software-ului ca serviciu. Cu toate acestea, informațiile nu trebuie considerate produse și, prin urmare, normele privind răspunderea pentru produsele cu defecte nu ar trebui să se aplice conținutului fișierelor digitale, cum ar fi fișierele media sau cărțile electronice ori simplul cod sursă al software-ului. Dezvoltatorii sau producătorii de software, inclusiv furnizorii de sisteme de IA în înțelesul Regulamentului (UE) 2024/1689 al Parlamentului European și al Consiliului ([5]), ar trebui să fie considerați producători și tratați ca atare.

(14) Software-ul liber și cu sursă deschisă, în care codul sursă este partajat în mod deschis și utilizatorii pot accesa, utiliza, modifica și redistribui în mod liber software-ul sau versiunile modificate ale acestuia, poate contribui la cercetare și inovare pe piață. Un astfel de software este supus unor licențe care permit oricui libertatea de a rula, copia, distribui, studia, modifica și îmbunătăți software-ul. Pentru a nu împiedica inovarea sau cercetarea, prezenta directivă nu ar trebui să se aplice software-ului liber și cu sursă deschisă dezvoltat sau furnizat în afara unei activități comerciale, deoarece produsele dezvoltate astfel, prin definiție, nu sunt introduse pe piață. Dezvoltarea unui astfel de software sau contribuția la acesta nu ar trebui înțeleasă ca o introducere pe piață. Furnizarea unui astfel de software în

([4]) Decizia nr. 768/2008/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 9 iulie 2008 privind un cadru comun pentru comercializarea produselor și de abrogare a Deciziei 93/465/CEE a Consiliului (JO L 218, 13.8.2008, p. 82).

([5]) Regulamentul (UE) 2024/1689 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de stabilire a unor norme armonizate privind inteligența artificială și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 300/2008, (UE) nr. 167/2013, (UE) nr. 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 și (UE) 2019/2144 și a Directivelor 2014/90/UE, (UE) 2016/797 și (UE) 2020/1828 (Regulamentul privind inteligența artificială) (JO L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

depozite deschise nu ar trebui considerată ca fiind o introducere pe piață, cu excepția cazului în care acest lucru are loc în cadrul unei activități comerciale. În principiu, furnizarea de software liber și cu sursă deschisă de către organizațiile non-profit nu ar trebui considerată ca având loc într-un context comercial, cu excepția cazului în care o astfel de furnizare are loc în cadrul unei activități comerciale. Cu toate acestea, prezenta directivă ar trebui să se aplice în cazul în care software-ul este furnizat contra cost sau prin utilizarea datelor cu caracter personal altfel decât exclusiv pentru îmbunătățirea securității, compatibilității sau interoperabilității software-ului și, prin urmare, este furnizat în cadrul unei activități comerciale.

(15) În cazul în care software-ul liber și cu sursă deschisă furnizat în afara unei activități comerciale este integrat ulterior de către un producător ca o componentă într-un produs în cadrul unei activități comerciale și, prin urmare, este introdus pe piață, ar trebui să fie posibil ca producătorul respectiv să fie considerat răspunzător pentru prejudiciile cauzate de caracterul defectuos al unui astfel de software, dar nu și producătorul software-ului, deoarece producătorul de software nu ar îndeplini condițiile de introducere pe piață a unui produs sau a unei componente.

(16) Întrucât fișierele digitale ca atare nu sunt produse incluse în domeniul de aplicare al prezentei directive, fișierele digitale de producție, care conțin informațiile funcționale necesare pentru a produce un element corporal prin activarea controlului automat al mașinilor sau al instrumentelor, cum ar fi mașini de găurit, strunguri, laminoare și imprimante 3D, ar trebui considerate produse pentru a asigura protecția persoanelor fizice în cazurile în care astfel de fișiere sunt defecte. De exemplu, un fișier defect de proiectare asistată de calculator utilizat pentru a crea un bun imprimat 3D care cauzează prejudicii ar trebui să angajeze răspunderea în temeiul prezentei directive, în cazul în care un astfel de fișier este dezvoltat sau furnizat în cadrul unei activități comerciale. Pentru a evita orice îndoială, ar trebui să se clarifice că materiile prime, cum ar fi gazul, apa și energia electrică sunt considerate produse.

(17) Se întâmplă din ce în ce mai frecvent ca serviciile digitale să fie integrate într-un produs sau interconectate cu acesta, în așa fel încât lipsa serviciului ar împiedica produsul să își îndeplinească una dintre funcții. Deși prezenta directivă nu ar trebui să se aplice serviciilor ca atare, este necesar ca răspunderea obiectivă să se extindă la astfel de servicii digitale integrate sau interconectate, deoarece acestea determină siguranța produsului la fel de mult ca componentele fizice sau digitale. Respectivele servicii conexe ar trebui considerate componente ale produsului în care sunt integrate sau cu care sunt interconectate, în cazul în care se află sub controlul producătorului produsului respectiv. Exemple de servicii conexe includ furnizarea continuă de date privind traficul într-un sistem de navigație, un serviciu de monitorizare a sănătății care se bazează pe senzorii unui produs fizic pentru a urmări activitatea fizică sau indicatorii de sănătate ai utilizatorului, un serviciu de control al temperaturii care monitorizează și reglează temperatura unui frigider inteligent sau un serviciu de asistență vocală care permite controlul unuia sau mai multor produse prin folosirea comenzilor vocale. Serviciile de acces la internet nu ar trebui tratate ca servicii conexe, deoarece nu pot fi considerate ca făcând parte dintr-un produs aflat sub controlul unui producător și ar fi nerezonabil ca producătorii să fie răspunzători pentru prejudiciile cauzate de deficiențele serviciilor de acces la internet. Cu toate acestea, un produs care se bazează pe servicii de acces la internet și care nu reușește să mențină siguranța în cazul pierderii conectivității ar putea fi considerat defect în temeiul prezentei directive.

(18) Serviciile conexe și alte componente, inclusiv actualizările și îmbunătățirile software-ului, ar trebui considerate a fi sub controlul producătorului în cazul în care ele sunt integrate într-un produs sau interconectate cu acesta sau sunt furnizate de producător sau în cazul în care producătorul autorizează sau este de acord cu integrarea, interconectarea sau furnizarea lor de către un terț, de exemplu dacă producătorul unui aparat electrocasnic inteligent este de acord cu furnizarea de către un terț a actualizărilor software-ului pentru aparatul producătorului sau în cazul în care un producător prezintă un serviciu conex sau o componentă conexă ca parte a produsului, chiar dacă acesta este furnizat de un terț. Nu ar trebui să se considere că un producător a fost de acord cu integrarea sau interconectarea doar pentru că oferă posibilitatea tehnică a integrării sau a interconectării sau pentru că recomandă anumite mărci sau nu interzice eventuale servicii sau componente conexe.

(19) După introducerea pe piață a unui produs, ar trebui să se considere că acesta rămâne sub controlul producătorului, dacă producătorul își menține capacitatea de a furniza el însuși sau printr-un terț actualizări sau îmbunătățiri ale software-ului.

(20) Ca recunoaștere a relevanței și a valorii din ce în ce mai mari a activelor necorporale, distrugerea sau coruperea datelor, cum ar fi ștergerea fișierelor digitale de pe un hard disk, ar trebui, de asemenea, să fie despăgubite, cu tot cu costul recuperării sau al restabilirii datelor respective. Pentru protecția persoanelor fizice este necesar să fie disponibile despăgubiri pentru pierderile materiale care rezultă nu numai din deces sau vătămări corporale (cum ar fi cheltuielile funerare sau medicale sau pierderea de venituri) și din daune materiale, ci și în urma distrugerii sau a coruperii datelor. Distrugerea sau coruperea datelor nu duce în mod automat la prejudicii materiale dacă victima poate să recupereze datele fără costuri, de exemplu când există o copie de rezervă a datelor sau datele pot fi descărcate din nou sau un operator economic reface sau recreează temporar datele indisponibile, de exemplu într-un mediu virtual. Distrugerea sau coruperea datelor diferă de scurgerile de date sau de încălcarea normelor de protecție

a datelor și, în consecință, despăgubirile pentru încălcarea Regulamentului (UE) 2016/679 ([6]) sau a Regulamentului (UE) 2018/1725 ([7]) ale Parlamentului European și ale Consiliului sau a Directivei 2002/58/CE ([8]) sau a Directivei (UE) 2016/680 ([9]) a Parlamentului European și a Consiliului nu sunt afectate de prezenta directivă.

(21) În interesul securității juridice, prezenta directivă ar trebui să clarifice faptul că vătămarea corporală include prejudiciile recunoscute și certificate din punct de vedere medical aduse sănătății psihice care afectează starea generală de sănătate a victimei și care ar putea necesita terapie sau tratament medical, ținând seama, printre altele, de clasificarea internațională a bolilor de către Organizația Mondială a Sănătății.

(22) În conformitate cu obiectivul prezentei directive de a pune la dispoziție despăgubiri numai persoanelor fizice, pentru prejudiciile aduse bunurilor utilizate exclusiv în scopuri profesionale nu ar trebui să fie acordate despăgubiri în temeiul prezentei directive. Pentru a aborda un risc potențial de litigii într-un număr excesiv de cazuri, pentru distrugerea sau coruperea datelor care sunt utilizate în scopuri profesionale, chiar dacă nu în mod exclusiv, nu ar trebui să fie acordate despăgubiri în temeiul prezentei directive.

(23) Întrucât statele membre ar trebui să prevadă despăgubiri complete și adecvate pentru toate pierderile materiale rezultate în urma decesului sau a vătămării corporale sau în urma deteriorării sau distrugerii bunurilor și a distrugerii sau coruperii datelor, statele membre ar trebui să stabilească și normele privind calcularea despăgubirilor. În plus, ar trebui să se acorde despăgubiri pentru daunele morale rezultate din prejudiciile care intră sub incidența prezentei directive, cum ar fi durerea și suferința, în măsura în care se pot acorda despăgubiri pentru astfel de daune în temeiul dreptului intern.

(24) Alte tipuri de prejudicii decât cele prevăzute în prezenta directivă, cum ar fi pierderile pur economice, încălcările vieții private sau discriminarea, nu ar trebui să angajeze răspunderea în temeiul prezentei directive. Cu toate acestea, prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere dreptului la despăgubiri pentru orice prejudiciu, inclusiv moral, în temeiul altor regimuri de răspundere.

(25) Pentru a proteja persoanele fizice, pentru prejudiciile cauzate oricărui bun deținut de o persoană fizică ar trebui să fie acordate despăgubiri. Întrucât bunurile sunt utilizate într-o măsură din ce în ce mai mare atât în scopuri private, cât și în scopuri profesionale, este oportun să se prevadă acordarea de despăgubiri pentru prejudiciile aduse unor astfel de bunuri cu utilizare mixtă. Având în vedere obiectivul prezentei directive de a proteja persoanele fizice, bunurile utilizate exclusiv în scopuri profesionale ar trebui excluse din domeniul său de aplicare.

(26) Prezenta directivă ar trebui să se aplice cu privire la produsele introduse pe piață sau, după caz, puse în funcțiune în cadrul unei activități comerciale, contra cost sau gratuit, de exemplu produselor furnizate în contextul unei campanii de sponsorizare sau produselor fabricate pentru prestarea unui serviciu finanțat din fonduri publice, deoarece respectivul mod de furnizare are totuși un caracter economic sau comercial. Noțiunea de „punere în funcțiune” este relevantă pentru produsele care nu sunt introduse pe piață înainte de prima lor utilizare, astfel cum poate fi cazul ascensoarelor, al mașinilor sau al dispozitivelor medicale.

(27) În măsura în care dreptul intern prevede acest lucru, dreptul la despăgubiri pentru persoanele prejudiciate ar trebui să se aplice atât victimelor directe, care suferă prejudicii cauzate direct de un produs cu defecte, cât și victimelor indirecte, care suferă prejudicii ca urmare a prejudiciului direct suferit de victimă.

(28) Ținând seama de complexitatea din ce în ce mai mare a produselor, a modelelor economice și a lanțurilor de aprovizionare și având în vedere că scopul prezentei directive este de a se asigura că consumatorii și alte persoane fizice își pot exercita cu ușurință dreptul de a obține despăgubiri în cazul prejudiciilor cauzate de produsele cu defecte, este important ca statele membre să se asigure că autoritățile și organismele naționale competente de protecție a consumatorilor furnizează consumatorilor afectați toate informațiile relevante pentru a le permite să își exercite efectiv dreptul la despăgubiri în conformitate cu prezenta directivă. În acest sens, este oportun ca statele

([6]) Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) (JO L 119, 4.5.2016, p. 1).

([7]) Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 45/2001 și a Deciziei nr. 1247/2002/CE (JO L 295, 21.11.2018, p. 39).

([8]) Directiva 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iulie 2002 privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice) (JO L 201, 31.7.2002, p. 37).

([9]) Directiva (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului (JO L 119, 4.5.2016, p. 89).

membre să țină seama de obligațiile existente privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure respectarea legislației în materie de protecție a consumatorilor, în special obligațiile în temeiul Regulamentului (UE) 2017/2394 al Parlamentului European și al Consiliului ([10]). Este important ca autoritățile și organismele naționale pentru protecția consumatorilor să facă schimb regulat de informații relevante despre care au luat cunoștință și să coopereze strâns cu autoritățile de supraveghere a pieței. Statele membre pot încuraja autoritățile sau organismele competente pentru protecția consumatorilor să ofere consumatorilor informații pentru ca aceștia să-și exercite efectiv dreptul la despăgubiri în conformitate cu prezenta directivă.

(29) Prezenta directivă nu aduce atingere diferitelor căi de atac existente la nivel național, fie prin intermediul procedurilor judiciare, al soluțiilor extrajudiciare, al soluționării alternative a litigiilor sau prin acțiuni în reprezentare în temeiul Directivei (UE) 2020/1828 a Parlamentului European și a Consiliului ([11]) sau al sistemelor naționale de acțiuni colective în despăgubire.

(30) Pentru a proteja sănătatea și bunurile persoanelor fizice, caracterul defectuos al unui produs nu ar trebui determinat în funcție de adecvarea sa pentru utilizare, ci pe baza lipsei de siguranță la care o persoană se poate aștepta sau care este prevăzută în dreptul Uniunii sau în dreptul intern. Evaluarea caracterului defectuos ar trebui să implice o analiză obiectivă a siguranței pe care publicul general o poate aștepta și să nu se refere la siguranța la care o anumită persoană se poate aștepta. Siguranța la care publicul larg se poate aștepta ar trebui evaluată ținând seama, printre altele, de scopul preconizat, de utilizarea previzibilă în mod rezonabil, de prezentare, de caracteristicile obiective și de proprietățile produsului în cauză, inclusiv de durata de viață preconizată, precum și de cerințele specifice ale grupului de utilizatori căruia îi este destinat produsul. Unele produse, cum ar fi dispozitivele medicale cu rol de susținere sau menținere a vieții, prezintă un risc deosebit de ridicat de prejudiciere a persoanelor și, prin urmare, așteptările în materie de siguranță legate de respectivele produse sunt deosebit de ridicate. Pentru a ține seama de astfel de așteptări, ar trebui să fie posibil ca o instanță să aprecieze că un produs este defect fără a stabili caracterul său defectuos real, în cazul în care acesta face parte din aceeași serie de producție ca un produs dovedit a fi defect.

(31) Evaluarea caracterului defectuos ar trebui să țină seama de prezentarea produsului. Cu toate acestea, avertismentele sau alte informații furnizate împreună cu un produs nu pot fi considerate suficiente pentru a face sigur un produs cu defecte, deoarece caracterul defectuos ar trebui determinat în funcție de siguranța la care publicul larg se poate aștepta. Prin urmare, răspunderea în temeiul prezentei directive nu poate fi exclusă prin simpla enumerare a tuturor efectelor secundare posibile ale unui produs. Atunci când se determină caracterul defectuos al unui produs, utilizarea previzibilă în mod rezonabil include, de asemenea, utilizarea greșită care nu este nerezonabilă în anumite circumstanțe, cum ar fi comportamentul previzibil al unui utilizator de mașini din cauza lipsei de concentrare sau comportamentul previzibil al anumitor grupuri de utilizatori, cum ar fi copiii.

(32) Pentru a reflecta prevalența tot mai mare a produselor interconectate, evaluarea siguranței unui produs ar trebui să țină seama de efectele previzibile în mod rezonabil ale altor produse asupra produsului în cauză, de exemplu într-un sistem de casă inteligentă. Efectul pe care îl are asupra siguranței produsului capacitatea de a învăța sau de a dobândi noi caracteristici după ce este introdus pe piață sau pus în funcțiune ar trebui, de asemenea, luat în considerare, pentru a reflecta așteptările legitime ca software-ul și algoritmii subiacenți ai unui produs să fie concepuți astfel încât să se prevină comportamentul periculos al produsului. În consecință, un producător care proiectează un produs care are capacitatea de a dezvolta un comportament neașteptat ar trebui să răspundă în continuare pentru comportamentul care cauzează prejudicii. Pentru a reflecta faptul că, în era digitală, multe produse rămân sub controlul producătorului după ce sunt introduse pe piață, momentul în care un produs iese de sub controlul producătorului ar trebui, de asemenea, să fie luat în considerare la evaluarea siguranței sale. De asemenea, un produs poate fi considerat defect din cauza vulnerabilității sale în materie de securitate cibernetică, de exemplu în cazul în care nu îndeplinește cerințele de securitate cibernetică relevante pentru siguranță.

(33) Pentru a reflecta natura produselor al căror scop este tocmai prevenirea prejudiciilor, cum ar fi un mecanism de avertizare precum un detector de fum, evaluarea caracterului defectuos al unui astfel de produs ar trebui să țină seama de neîndeplinirea respectivului scop.

(34) Pentru a reflecta relevanța legislației în materie de siguranță a produselor și de supraveghere a pieței pentru determinarea nivelului de siguranță la care o persoană se poate aștepta, ar trebui să se clarifice faptul că cerințele de siguranță specifice produsului, inclusiv cele de securitate cibernetică relevante pentru siguranță, precum și intervențiile autorităților competente, cum ar fi emiterea de rechemări ale produselor, sau ale operatorilor economici

([10]) Regulamentul (UE) 2017/2394 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure respectarea legislației în materie de protecție a consumatorului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 (JO L 345, 27.12.2017, p. 1).

([11]) Directiva (UE) 2020/1828 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2020 privind acțiunile în reprezentare pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor și de abrogare a Directivei 2009/22/CE (JO L 409, 4.12.2020, p. 1).

înșiși ar trebui să fie, de asemenea, luate în considerare la evaluarea caracterului defectuos. Totuși, astfel de intervenții nu ar trebui, în sine, să creeze o prezumție de caracter defectuos.

(35) În interesul de a le oferi consumatorilor posibilitatea de a alege și pentru a încuraja inovarea, cercetarea și accesul facil la noi tehnologii, existența sau introducerea ulterioară pe piață a unui produs mai bun nu ar trebui să conducă, în sine, la concluzia că un produs este defect. În mod similar, punerea la dispoziție a unor versiuni actualizate sau îmbunătățite ale unui produs nu ar trebui să conducă, în sine, la concluzia că o versiune anterioară a produsului este defectuoasă.

(36) Protecția persoanelor fizice impune ca răspunderea oricărui producător implicat în procesul de producție să poată angajată, în măsura în care un produs sau o componentă furnizată de respectivul producător este defectă. Printre acestea se numără orice persoană care se prezintă drept producător, introducând sau autorizând un terț să aplice pe un produs numele său, marca sa sau alt semn distinctiv, deoarece, procedând astfel, persoana respectivă dă impresia că este implicată în procesul de producție sau că își asumă responsabilitatea pentru acesta. În cazul în care un producător integrează într-un produs o componentă defectă de la un alt producător, o persoană prejudiciată ar trebui să poată solicita despăgubiri pentru același prejudiciu atât de la producătorul produsului, cât și de la producătorul componentei în cauză. În cazul în care o componentă este integrată într-un produs aflat în afara controlului producătorului produsului respectiv, o persoană prejudiciată ar trebui să poată solicita despăgubiri de la producătorul componentei în cazul în care componenta în sine este un produs în temeiul prezentei directive.

(37) Pentru a se asigura că persoanele prejudiciate pot introduce o cerere de despăgubiri, care poate fi pusă în executare, în situațiile în care producătorul unui produs este stabilit în afara Uniunii, ar trebui să fie posibilă angajarea răspunderii importatorului produsului și a reprezentantului autorizat al producătorului, desemnați în legătură cu sarcinile specificate în temeiul legislației Uniunii, de exemplu în temeiul legislației privind siguranța produselor și supravegherea pieței. Supravegherea pieței a arătat că lanțurile de aprovizionare implică uneori operatori economici cu o formă nouă care nu se încadrează cu ușurință în lanțurile de aprovizionare tradiționale, în temeiul cadrului juridic existent. Este vorba, în special, de furnizorii de servicii de logistică, care îndeplinesc multe dintre aceleași funcții ca și importatorii, dar care ar putea să nu corespundă întotdeauna definiției tradiționale a importatorului din dreptul Uniunii. Furnizorii de servicii de logistică joacă un rol din ce în ce mai important ca operatori economici, permițând și facilitând accesul pe piața Uniunii pentru produsele din țări terțe. Respectiva schimbare a relevanței se reflectă deja în cadrul privind siguranța produselor și supravegherea pieței, în special în Regulamentele (UE) 2019/1020 ([12]) și (UE) 2023/988 ([13]) ale Parlamentului European și ale Consiliului. Prin urmare, ar trebui să fie posibilă angajarea răspunderii furnizorilor de servicii de logistică, dar, dat fiind caracterul subsidiar al rolului lor, ei ar trebui să răspundă numai în cazul în care nu există niciun importator sau reprezentant autorizat stabilit în Uniune. Pentru a direcționa în mod eficace răspunderea către producători, importatori, reprezentanți autorizați și furnizori de servicii de logistică, ar trebui să fie posibilă angajarea răspunderii distribuitorilor numai în cazul în care aceștia nu identifică prompt un operator economic relevant stabilit în Uniune.

(38) Vânzările online au crescut în mod semnificativ și constant, creând noi modele de afaceri și noi actori pe piață, cum ar fi platformele online. Regulamentul (UE) 2022/2065 al Parlamentului European și al Consiliului ([14]) și Regulamentul (UE) 2023/988 reglementează, printre altele, răspunderea și responsabilitatea platformelor online în ceea ce privește conținutul ilegal, inclusiv în ceea ce privește vânzarea produselor. Atunci când platformele online îndeplinesc rolul de producător, importator, reprezentant autorizat, furnizor de servicii de logistică sau distribuitor în cazul unui produs cu defecte, acestea ar trebui să răspundă în aceleași condiții ca operatorii economici respectivi. Dacă rolul platformelor online în vânzarea de produse este doar de intermediere între comercianți și consumatori, acestea fac obiectul unei exonerări condiționate de răspundere în temeiul Regulamentului (UE) 2022/2065. Cu toate acestea, Regulamentul (UE) 2022/2065 prevede că platformele online care le permit consumatorilor să încheie contracte la distanță cu comercianții nu sunt exonerate de răspundere în temeiul legislației privind protecția consumatorilor în cazul în care prezintă produsul sau permit tranzacția specifică în cauză într-un mod care ar determina un consumator mediu să creadă că produsul este furnizat fie de platforma online în sine, fie de un comerciant care acționează sub autoritatea sau controlul său. În conformitate cu acest principiu, atunci când platformele online prezintă produsul sau permit tranzacția specifică în acest mod, ar trebui să fie posibil ca răspunderea acestora să fie angajată, în aceleași condiții ca distribuitorii în temeiul prezentei directive. Prin urmare, dispozițiile prezentei directive în ceea ce privește distribuitorii ar trebui să se aplice prin analogie unor astfel de platforme online. Aceasta înseamnă că astfel de platforme online ar trebui să fie răspunzătoare numai atunci când prezintă produsul sau permit în alt fel tranzacția specifică într-un mod care ar determina un consumator mediu să

([12]) Regulamentul (UE) 2019/1020 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor și de modificare a Directivei 2004/42/CE și a Regulamentelor (CE) nr. 765/2008 și (UE) nr. 305/2011 (JO L 169, 25.6.2019, p. 1).

([13]) Regulamentul (UE) 2023/988 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 mai 2023 privind siguranța generală a produselor, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1025/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și a Directivei (UE) 2020/1828 a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivei 2001/95/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 87/357/CEE a Consiliului (JO L 135, 23.5.2023, p. 1).

([14]) Regulamentul (UE) 2022/2065 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 octombrie 2022 privind o piață unică pentru serviciile digitale și de modificare a Directivei 2000/31/CE (Regulamentul privind serviciile digitale) (JO L 277, 27.10.2022, p. 1).

creadă că produsul este furnizat fie de platforma online însăși, fie de un comerciant care acționează sub autoritatea sau sub controlul său și numai în cazul în care platforma online nu indică prompt un operator economic relevant stabilit în Uniune.

(39) În tranziția de la o economie liniară la o economie circulară, produsele sunt concepute astfel încât să fie mai durabile, reutilizabile și cu potențial de reparare și de modernizare. Uniunea promovează, de asemenea, forme inovatoare și durabile de producție și consum care prelungesc funcționalitatea produselor și a componentelor, cum ar fi refabricarea, recondiționarea și repararea, așa cum se prevede în comunicarea Comisiei din 11 martie 2020 intitulată „Un nou Plan de acțiune privind economia circulară – Pentru o Europă mai curată și mai competitivă”. Atunci când un produs este modificat substanțial și ulterior este pus la dispoziție pe piață sau pus în funcțiune, acesta este considerat a fi un produs nou. Dacă modificarea este realizată în afara controlului producătorului inițial, acesta este considerat un produs nou și ar trebui să fie posibil ca persoana care a făcut modificarea substanțială să răspundă în calitate de producător al produsului modificat, deoarece, în temeiul dreptului Uniunii, persoana respectivă este responsabilă pentru conformitatea produsului cu cerințele de siguranță. Pentru a stabili dacă o modificare este substanțială se au în vedere criteriile stabilite de dreptul Uniunii și în dreptul intern relevante în materie de siguranță a produselor, inclusiv de Regulamentul (UE) 2023/988. În cazul în care nu sunt stabilite astfel de criterii în ceea ce privește produsul în cauză, modificările care schimbă funcțiile prevăzute inițial ale produsului sau care afectează conformitatea produsului cu cerințele de siguranță aplicabile sau care modifică profilul său de risc ar trebui considerate ca fiind modificări substanțiale. În cazul în care o modificare substanțială este efectuată de producătorul inițial sau sub controlul acestuia și în cazul în care o astfel de modificare substanțială determină ca produsul să fie defect, producătorul respectiv nu ar trebui să fie în măsură să excludă răspunderea susținând că defectul a apărut după introducerea pe piață a produsului sau după punerea sa în funcțiune. În interesul unei repartizări echitabile a riscurilor în economia circulară, un operator economic, altul decât producătorul inițial, care efectuează o modificare substanțială ar trebui să fie exonerat de răspundere dacă respectivul operator economic poate dovedi că prejudiciul este legat de o parte a produsului care nu este afectată de modificare. Operatorii economici care efectuează reparații sau alte operațiuni care nu implică modificări substanțiale nu ar trebui să fie considerați responsabili în temeiul prezentei directive.

(40) Întrucât produsele pot fi proiectate într-un mod care să permită efectuarea de modificări prin modificări ale software-ului, inclusiv prin actualizări, modificărilor efectuate prin intermediul unei actualizări sau îmbunătățiri a software-ului ar trebui să li se aplice aceleași principii ca și modificărilor efectuate în alte moduri. Atunci când se efectuează o modificare substanțială printr-o actualizare sau îmbunătățire a software-ului sau ca urmare a învățării continue a unui sistem de IA, ar trebui să se considere că produsul modificat substanțial este pus la dispoziție pe piață sau pus în funcțiune în momentul în care modificarea respectivă este efectuată efectiv.

(41) Atunci când victimele nu obțin despăgubiri pentru că nicio persoană nu este trasă la răspundere în temeiul prezentei directive sau pentru că persoanele responsabile sunt insolvabile sau nu mai există, statele membre pot utiliza sistemele naționale de despăgubiri sectoriale existente sau pot institui altele în temeiul dreptului intern pentru a despăgubi în mod corespunzător persoanele prejudiciate care au suferit prejudicii cauzate de produsele cu defecte. Este de competența statelor membre să decidă dacă astfel de sisteme de despăgubiri sunt finanțate integral sau parțial din venituri publice sau private.

(42) Având în vedere că operatorilor economici li se impune să răspundă independent de culpă și în vederea unei repartizări echitabile a riscurilor, sarcina probei privind prejudiciul, caracterul defectuos al unui produs și legătura de cauzalitate dintre cele două ar trebui să îi incumbe persoanei care solicită despăgubiri pentru prejudiciile cauzate de un produs cu defecte, în conformitate cu standardul probei aplicabil în temeiul dreptului intern. Cu toate acestea, persoanele care solicită despăgubiri pentru prejudicii sunt adesea dezavantajate în mod semnificativ în raport cu producătorii în ceea ce privește atât accesul la informații referitoare la modul în care a fost fabricat un produs și la modul în care funcționează, cât și înțelegerea informațiilor respective. Respectiva asimetrie a informațiilor poate submina repartizarea echitabilă a riscurilor, în special în cazurile care implică o complexitate tehnică sau științifică. Prin urmare, este necesar să se faciliteze accesul reclamanților la mijloacele de probă care urmează să fie utilizate în cadrul procedurilor judiciare. Astfel de mijloace de probă includ documente care trebuie create *ex novo* de către pârât prin compilarea sau clasificarea probelor disponibile. Atunci când evaluează cererea de divulgare a probelor, instanțele naționale ar trebui să se asigure că un astfel de acces este limitat la ceea ce este necesar și proporțional, printre altele pentru a evita căutările nespecifice de informații care nu sunt relevante pentru proceduri și pentru a proteja informațiile confidențiale, cum ar fi informațiile care fac obiectul secretului profesional și secretele comerciale în conformitate cu dreptul Uniunii și cu dreptul intern, în special Directiva (UE) 2016/943 a Parlamentului European și a Consiliului ([15]). Având în vedere complexitatea anumitor tipuri de probe, de exemplu probele referitoare la produsele digitale, instanțele naționale ar trebui să aibă posibilitatea de a solicita ca astfel de probe să fie prezentate într-un mod ușor accesibil și ușor de înțeles, sub rezerva anumitor condiții.

([15]) Directiva (UE) 2016/943 a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2016 privind protecția know-how-ului și a informațiilor de afaceri nedivulgate (secrete comerciale) împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale (JO L 157, 15.6.2016, p. 1).

(43) Prezenta directivă armonizează normele privind divulgarea probelor numai în măsura în care reglementează astfel de aspecte. Printre aspectele care nu sunt reglementate de prezenta directivă se numără normele privind divulgarea de probe în legătură cu: procedurile premergătoare procesului, cât de specifică trebuie să fie o cerere de probe, terții, cazuri de acțiuni în constatare, precum și sancțiuni pentru nerespectarea obligației de divulgare a probelor.

(44) Având în vedere că pârâții ar putea avea nevoie de acces la probele aflate la dispoziția reclamantului pentru a contracara o cerere de despăgubiri în temeiul prezentei directive, pârâții ar trebui să aibă și ei posibilitatea de a accesa probele. La fel ca în cazul unei cereri de divulgare formulate de reclamant, atunci când evaluează cererea pârâtului de divulgare a probelor, instanțele naționale ar trebui să se asigure că un astfel de acces este limitat la ceea ce este necesar și proporțional, printre altele pentru a evita căutările nespecifice de informații care nu sunt relevante pentru proceduri și pentru a proteja informațiile confidențiale.

(45) În ceea ce privește secretele comerciale astfel cum sunt definite în Directiva (UE) 2016/943, instanțele naționale ar trebui să fie împuternicite să ia măsuri specifice pentru a asigura confidențialitatea secretelor comerciale în timpul procedurilor și după încheierea acestora, realizând totodată un echilibru corect și proporțional între interesele deținătorului secretului comercial de a păstra secretul și interesele persoanei prejudiciate. Printre astfel de măsuri ar trebui să se numere cel puțin restricționarea accesului la documente care conțin secrete comerciale sau presupuse secrete comerciale și restricționarea accesului la ședințele de judecată la un număr limitat de persoane sau autorizarea accesului numai la documente sau transcrieri ale ședințelor de judecată care conțin informații ocultate. Atunci când decid cu privire la astfel de măsuri, este adecvat ca instanțele naționale să ia în considerare necesitatea de a asigura dreptul la o cale de atac efectivă și la un proces echitabil, interesele legitime ale părților și, după caz, ale terților, precum și eventualul prejudiciu pentru oricare dintre părți la litigiu și, după caz, pentru terți, care rezultă din aprobarea sau respingerea unor astfel de măsuri.

(46) Este necesar să se ușureze sarcina probei care îi incumbă reclamantului, sub rezerva îndeplinirii anumitor condiții. Prezumțiile *juris tantum* reprezintă un mecanism comun de atenuare a dificultăților în materie de probe cu care se confruntă reclamantul și prin care se permite instanței să deducă existența caracterului defectuos sau a legăturii de cauzalitate din prezența unui alt fapt care a fost dovedit, respectând în același timp drepturile pârâtului. Pentru a oferi un stimulent în vederea respectării obligației de divulgare a informațiilor, instanțele naționale ar trebui să presupună că un produs are defecte în cazul în care pârâtul nu respectă o astfel de obligație. Au fost adoptate numeroase cerințe obligatorii în materie de siguranță pentru a proteja consumatorii și alte persoane fizice împotriva riscului de a suferi vătămări, inclusiv în temeiul Regulamentului (UE) 2023/988. Pentru a consolida legătura strânsă dintre normele privind siguranța produselor și normele privind răspunderea, nerespectarea unor astfel de cerințe ar trebui să conducă, de asemenea, la prezumția de caracter defectuos. Aceasta include cazurile în care un produs nu este echipat cu mijloacele de înregistrare a informațiilor referitoare la funcționarea produsului, astfel cum se prevede în dreptul Uniunii sau în dreptul intern. Același lucru ar trebui să se aplice și în cazul unei funcționări defectuoase evidente, cum ar fi un recipient de sticlă care explodează în cursul unei utilizări previzibile în mod rezonabil, întrucât este inutil de împovărător să se solicite unui reclamant să facă dovada caracterului defectuos atunci când circumstanțele sunt de așa natură încât existența sa este necontestată. Utilizarea previzibilă în mod rezonabil include utilizarea căreia îi este destinat un produs în conformitate cu informațiile furnizate de fabricant sau de operatorul economic care îl introduce pe piață, utilizarea obișnuită, astfel cum este determinată de proiectarea și construcția produsului, și utilizarea care poate fi prevăzută în mod rezonabil în cazul în care o astfel de utilizare ar putea rezulta dintr-un comportament uman legal și ușor previzibil.

(47) Atunci când s-a stabilit că un produs este defect și s-a stabilit, în principal pe baza unor cazuri similare, că tipul de prejudiciu care s-a produs este cauzat de regulă de caracterul defectuos în cauză, reclamantul nu ar trebui să fie obligat să dovedească legătura de cauzalitate, iar existența acesteia ar trebui să fie prezumată.

(48) Instanțele naționale ar trebui, de asemenea, să prezume caracterul defectuos al unui produs sau legătura de cauzalitate dintre prejudiciu și caracterul defectuos ori ambele, în cazul în care, în pofida divulgării informațiilor de către pârât, ar fi excesiv de dificil pentru reclamant, mai ales din cauza complexității tehnice sau științifice a cauzei, să demonstreze caracterul defectuos sau legătura de cauzalitate ori ambele. Instanțele ar trebui să facă acest lucru ținând seama de toate circumstanțele cazului. În astfel de situații, impunerea standardului obișnuit al probei astfel cum se prevede în dreptul intern, care impune adesea un grad ridicat de probabilitate, ar submina eficacitatea dreptului la despăgubiri. Prin urmare, având în vedere că producătorii au cunoștințe de specialitate și sunt mai bine informați decât persoana prejudiciată și pentru a menține o repartizare echitabilă a riscurilor, evitând totodată o răsturnare a sarcinii probei, reclamantul ar trebui să aibă obligația să dovedească, atunci când dificultățile reclamantului sunt legate de dovedirea caracterului defectuos, doar că este probabil ca produsul să fi fost defect sau, atunci când dificultățile reclamantului sunt legate de dovedirea legăturii de cauzalitate, doar că caracterul defectuos al produsului este o cauză probabilă a prejudiciului. Complexitatea tehnică sau științifică ar trebui stabilită de instanțele naționale de la caz la caz, ținând seama de diverși factori. Respectivii factori ar trebui să includă natura complexă a produsului, cum ar fi un dispozitiv medical inovator; natura complexă a tehnologiei utilizate, cum ar fi învățarea automată; natura complexă a informațiilor și a datelor care urmează să fie analizate de reclamant; și natura complexă a legăturii de cauzalitate, cum ar fi o legătură între un produs farmaceutic sau alimentar și apariția unei afecțiuni de

sănătate sau o legătură care, pentru a fi dovedită, ar impune reclamantului să explice funcționarea internă a unui sistem de IA. Instanțele naționale ar trebui, de asemenea, să evalueze de la caz la caz dificultățile excesive. Deși un reclamant ar trebui să prezinte argumente pentru a demonstra dificultățile excesive, dovada unor astfel de dificultăți nu ar trebui să fie necesară. De exemplu, în cazul unei cereri referitoare la un sistem de IA, pentru ca instanța să decidă că există dificultăți excesive, nu ar trebui să i se impună reclamantului să explice nici caracteristicile specifice ale sistemului de IA, nici modul în care aceste caracteristici îngreunează stabilirea legăturii de cauzalitate. Pârâtul ar trebui să aibă posibilitatea de a contesta toate elementele cererii, inclusiv existența unor dificultăți excesive.

(49) În interesul unei repartizări echitabile a riscurilor, operatorii economici ar trebui să fie exonerați de răspundere în cazul în care pot dovedi existența unor circumstanțe exoneratoare specifice. Aceștia nu ar trebui să răspundă dacă pot dovedi că produsul a părăsit procesul de fabricație împotriva voinței lor, din cauza unei alte persoane sau că motivul caracterului defectuos al produsului a fost chiar respectarea cerințelor legale.

(50) Momentul introducerii pe piață sau al punerii în funcțiune este, în mod normal, momentul în care un produs iese de sub controlul producătorului, în timp ce, de sub controlul distribuitorilor produsul iese în momentul punerii sale la dispoziție pe piață. Prin urmare, producătorii ar trebui să fie exonerați de răspundere în cazul în care dovedesc că este probabil ca defectul care a cauzat prejudiciul să nu fi existat atunci când au introdus pe piață sau au pus în funcțiune produsul sau că defectul a apărut ulterior. Totuși, întrucât tehnologiile digitale le permit să exercite controlul dincolo de momentul introducerii pe piață sau al punerii în funcțiune a produsului, producătorii ar trebui să răspundă în continuare pentru defecțiunile care apar după acel moment ca urmare a serviciilor de software sau a serviciilor conexe aflate sub controlul lor, fie sub formă de actualizări sau îmbunătățiri, fie sub formă de algoritmi de învățare automată. Astfel de servicii de software sau servicii conexe ar trebui să fie considerate ca fiind sub controlul producătorului în cazul în care sunt furnizate de producătorul respectiv sau în cazul în care producătorul le autorizează sau aprobă în alt mod furnizarea lor de către un terț. De exemplu, dacă un televizor inteligent este prezentat ca incluzând o aplicație video, dar utilizatorul trebuie să descarce aplicația de pe site-ul unui terț după achiziționarea televizorului, producătorul televizorului ar trebui să rămână răspunzător, alături de producătorul aplicației video, pentru prejudiciile cauzate de orice defecțiune a aplicației video, chiar dacă defecțiunea a apărut numai după introducerea televizorului pe piață.

(51) Posibilitatea ca operatorii economici să excludă răspunderea dovedind că defecțiunea a apărut după introducerea pe piață sau punerea în funcțiune a produsului ar trebui restricționată atunci când defecțiunea unui produs constă în lipsa actualizărilor sau îmbunătățirilor de software necesare pentru a combate vulnerabilitățile în materie de securitate cibernetică și pentru a menține siguranța produsului. Astfel de vulnerabilități pot afecta produsul în așa fel încât să cauzeze prejudicii în înțelesul prezentei directive. Ca recunoaștere a responsabilităților producătorilor în temeiul dreptului Uniunii în ceea ce privește siguranța produselor pe parcursul întregului lor ciclu de viață, de exemplu în temeiul Regulamentului (UE) 2017/745 al Parlamentului European și al Consiliului ([16]), producătorii ar trebui, de asemenea, să nu fie exceptați în ceea ce privește răspunderea pentru prejudiciile provocate de produsele lor defectuoase atunci când caracterul defectuos apare din cauză că aceștia nu au furnizat actualizările sau îmbunătățirile de securitate a software-ului care sunt necesare pentru a combate vulnerabilitățile produselor respective ca răspuns la riscurile în continuă evoluție pentru securitatea cibernetică. O astfel de răspundere nu ar trebui să se aplice în cazul în care furnizarea sau instalarea unui astfel de software nu poate fi controlată de producător, de exemplu în cazul în care proprietarul produsului nu instalează o actualizare sau o variantă îmbunătățită furnizată în scopul asigurării sau menținerii nivelului de siguranță a produsului. Prezenta directivă nu impune nicio obligație de a furniza actualizări sau îmbunătățiri pentru un produs.

(52) În interesul unei repartizări echitabile a riscurilor, operatorii economici ar trebui să fie exonerați de răspundere în cazul în care dovedesc că, atunci când produsul se afla sub controlul producătorului, stadiul cunoștințelor științifice și tehnice, determinate pe baza celui mai avansat nivel de cunoștințe obiective accesibile și nu pe baza cunoștințelor operatorului economic în cauză, nu a permis depistarea existenței defectului.

(53) Pot apărea situații în care două sau mai multe părți sunt răspunzătoare pentru același prejudiciu, în special atunci când o componentă defectă este integrată într-un produs care cauzează un prejudiciu. Într-un astfel de caz, persoana prejudiciată ar trebui să poată solicita despăgubiri atât de la producătorul care a integrat componenta defectă în produsul său, cât și de la producătorul componentei defecte. Pentru a asigura protecția persoanelor fizice, toate părțile ar trebui să răspundă solidar în astfel de situații.

(54) În sectorul software-urilor este în mod deosebit necesar un grad ridicat de inovare. Pentru a sprijini capacitatea de inovare a microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici care produc software, ar trebui să fie posibil ca aceste întreprinderi să stabilească contractual cu producătorii care integrează software-ul lor într-un produs că aceștia din

([16]) Regulamentul (UE) 2017/745 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 aprilie 2017 privind dispozitivele medicale, de modificare a Directivei 2001/83/CE, a Regulamentului (CE) nr. 178/2002 și a Regulamentului (CE) nr. 1223/2009 și de abrogare a Directivelor 90/385/CEE și 93/42/CEE ale Consiliului (JO L 117, 5.5.2017, p. 1).

urmă nu vor introduce o acțiune în regres împotriva producătorului de software în cazul în care o componentă software defectă cauzează prejudicii. Ar trebui permise astfel de acorduri contractuale, deja utilizate în unele state membre, deoarece producătorul produsului în ansamblu răspunde, în orice caz, pentru orice defecțiune a produsului, inclusiv a componentelor. Cu toate acestea, răspunderea față de o persoană prejudiciată nu ar trebui să fie niciodată limitată sau exclusă printr-un astfel de acord contractual.

(55) Pot apărea situații în care acțiunile și omisiunile altei persoane decât un operator economic a cărui răspundere ar putea fi angajată să contribuie, pe lângă caracterul defectuos al produsului, la cauza prejudiciului suferit, cum ar fi un terț care exploatează o vulnerabilitate în materie de securitate cibernetică a unui produs. În interesul protecției consumatorilor, dacă un produs are defecte, de exemplu din cauza unei vulnerabilități care face ca produsul să fie mai puțin sigur decât este îndreptățit publicul larg să se aștepte, răspunderea operatorului economic nu ar trebui limitată sau exclusă ca urmare a unor astfel de acțiuni sau omisiuni din partea unor terți. Cu toate acestea, ar trebui să fie posibil să se limiteze sau să se excludă răspunderea operatorului economic în cazul în care persoanele prejudiciate au contribuit ele însele din neglijență la cauza prejudiciului, de exemplu în cazul în care, din neglijență, persoana prejudiciată nu a făcut actualizările sau îmbunătățirile furnizate de operatorul economic care ar fi atenuat sau evitat prejudiciul.

(56) Obiectivul de protecție a persoanelor fizice ar fi subminat dacă ar fi posibil să se limiteze sau să se excludă răspunderea unui operator economic prin dispoziții contractuale. Prin urmare, nu ar trebui să fie permise derogări contractuale. Din același motiv, nu ar trebui să fie posibil ca dispozițiile de drept intern să limiteze sau să excludă răspunderea, de exemplu prin stabilirea unor plafoane financiare privind răspunderea unui operator economic.

(57) Având în vedere că, în timp, produsele se uzează și că se dezvoltă standarde de siguranță mai ridicate pe măsură ce știința și tehnologia evoluează, nu ar fi rezonabil ca producătorii să răspundă pentru o perioadă nelimitată de defectele produselor lor. Prin urmare, răspunderea ar trebui să facă obiectul unei perioade rezonabile de timp, și anume 10 ani de la introducerea pe piață sau punerea în funcțiune a produsului (denumită în continuare „termenul de decădere”), fără a aduce atingere cererilor pendinte în cadrul procedurilor judiciare. Pentru a evita restricționarea nejustificată a posibilității de a obține despăgubiri pentru prejudiciile cauzate de un produs defect, termenul de decădere ar trebui să fie extins la 25 de ani în cazurile în care simptomele vătămării corporale apar, conform dovezilor medicale, într-un ritm lent.

(58) Întrucât produsele modificate substanțial sunt, în esență, produse noi, un nou termen de decădere ar trebui să înceapă să curgă după ce un produs a fost modificat substanțial și ulterior a fost pus la dispoziție pe piață sau pus în funcțiune, de exemplu prin refabricare. Actualizările sau îmbunătățirile care nu constituie o modificare substanțială a produsului nu ar trebui să afecteze termenul de decădere care se aplică produsului original.

(59) În anumite state membre s-ar putea considera că posibilitatea prevăzută de prezenta directivă, conform căreia un operator economic poate exclude răspunderea dacă dovedește că stadiul cunoștințelor științifice și tehnice la momentul introducerii pe piață sau al punerii în funcțiune a produsului sau în perioada în care produsul se afla sub controlul producătorului nu permitea descoperirea existenței defectului, așa-numitul „mijloc de apărare bazat pe riscul de evoluție”, limitează în mod nejustificat protecția persoanelor fizice. Prin urmare, ar trebui să fie posibil ca un stat membru să deroge de la această posibilitate prin introducerea de noi dispoziții sau prin modificarea dispozițiilor existente, extinzând răspunderea în astfel de situații la anumite tipuri de produse dacă acest lucru este considerat necesar, proporțional și justificat de obiective de interes public, cum ar fi cele prevăzute în Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, și anume ordinea publică, siguranța publică și sănătatea publică. Pentru a asigura transparența și securitatea juridică pentru operatorii economici care își desfășoară activitatea în întreaga Uniune, utilizarea unei astfel de derogări de la mijlocul de apărare bazat pe riscul de evoluție ar trebui notificată Comisiei, care ar trebui apoi să informeze celelalte state membre. Pentru a facilita o abordare coerentă în toate statele membre și corelarea cu obiectivele prezentei directive, Comisia ar trebui să poată emite avize fără caracter obligatoriu cu privire la dispozițiile sau modificările propuse. Pentru a acorda timpul necesar pentru emiterea unui aviz, un stat membru care propune astfel de dispoziții sau modificări ar trebui să suspende dispozițiile sau modificările propuse timp de șase luni de la notificarea acestora către Comisie, cu excepția cazului în care Comisia emite un aviz mai devreme. Un astfel de aviz ar trebui emis după o strânsă cooperare între statul membru în cauză și Comisie, ținând seama de opiniile altor state membre, dacă este cazul. În interesul securității juridice și pentru a facilita continuitatea mecanismelor instituite în temeiul Directivei 85/374/CEE, ar trebui, de asemenea, să fie posibil ca un stat membru să mențină în sistemul său juridic derogările existente de la mijlocul de apărare bazat pe riscul de evoluție.

(60) Pentru a facilita interpretarea armonizată a prezentei directive de către instanțele naționale, statele membre ar trebui să aibă obligația de a publica hotărârile judecătorești definitive privind răspunderea pentru produsele cu defecte în temeiul prezentei directive, adică hotărârile care nu pot face sau nu mai pot face obiectul unei căi de atac. Pentru a limita sarcina administrativă, statele membre ar trebui să aibă doar obligația de a publica hotărârile curților de apel naționale sau ale curților supreme.

(61) Pentru a înțelege mai bine modul în care prezenta directivă se aplică la nivel național, în beneficiul, printre altele, al populației, al practicienilor din domeniul dreptului, al cadrelor universitare și al statelor membre, Comisia ar trebui să creeze și să mențină o bază de date ușor accesibilă și publică care să conțină hotărârile relevante și trimiteri la hotărâri relevante pronunțate de Curtea de Justiție a Uniunii Europene.

(62) Comisia ar trebui să realizeze o evaluare a prezentei directive. În temeiul punctului 22 din Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare ([17]), evaluarea ar trebui să se bazeze pe cele cinci criterii – eficiență, eficacitate, relevanță, coerență și valoare adăugată – și ar trebui să constituie punctul de pornire al evaluării impactului eventualelor măsuri viitoare. În raportul său de evaluare, Comisia ar trebui să prezinte metodologia de calcul pe care a folosit-o la evaluare. Este important ca Comisia să colecteze toate informațiile relevante într-un mod care să evite suprareglementarea și o povară administrativă pentru statele membre și operatorii economici, folosind informații din toate sursele relevante și fiabile, inclusiv de la instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii, de la autoritățile naționale competente și de la organismele și organizațiile recunoscute la nivel internațional.

(63) Din motive de securitate juridică, prezenta directivă nu se aplică produselor introduse pe piață sau puse în funcțiune înainte de 9 decembrie 2026. Prin urmare, este necesar să se prevadă dispoziții tranzitorii pentru a asigura răspunderea continuă în temeiul Directivei 85/374/CEE pentru prejudiciile cauzate de produsele cu defecte care au fost introduse pe piață sau puse în funcțiune anterior datei respective.

(64) Întrucât obiectivele prezentei directive, și anume asigurarea funcționării pieței interne, a unei concurențe nedistorsionate și a unui nivel ridicat de protecție a persoanelor fizice, nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre din cauza caracterului pieței bunurilor la nivelul întregii Uniuni, dar, având în vedere efectul de armonizare al normelor comune privind răspunderea, acestea pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor respective,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiect și obiectiv

Prezenta directivă stabilește norme comune privind răspunderea operatorilor economici pentru prejudiciile suferite de persoane fizice și cauzate de produse cu defecte și privind despăgubirile pentru astfel de prejudicii.

Obiectivul prezentei directive este de a contribui la buna funcționare a pieței interne, asigurând totodată un nivel ridicat de protecție a consumatorilor și a altor persoane fizice.

Articolul 2

Domeniul de aplicare

(1) Prezenta directivă se aplică produselor introduse pe piață sau puse în funcțiune după 9 decembrie 2026.

(2) Prezenta directivă nu se aplică software-ului liber și cu sursă deschisă dezvoltat sau furnizat în afara unei activități comerciale.

(3) Prezenta directivă nu se aplică prejudiciilor rezultate în urma accidentelor nucleare, în măsura în care răspunderea pentru astfel de prejudicii este reglementată de convenții internaționale ratificate de statele membre.

(4) Prezenta directivă nu aduce atingere:

(a) aplicabilității dreptului Uniunii privind protecția datelor cu caracter personal, în special a Regulamentului (UE) 2016/679 și a Directivelor 2002/58/CE și (UE) 2016/680;

([17]) JO L 123, 12.5.2016, p. 1.

(b) niciunui drept pe care o persoană prejudiciată îl are în temeiul normelor naționale privind răspunderea contractuală sau răspunderea extracontractuală din alte motive decât caracterul defectuos al unui produs, astfel cum este prevăzut în prezenta directivă, inclusiv al normelor naționale de punere în aplicare a dreptului Uniunii;

(c) niciunui drept pe care o persoană prejudiciată îl are în temeiul oricărui regim special de răspundere care exista în dreptul intern la 30 iulie 1985.

Articolul 3

Nivelul de armonizare

În absența unor dispoziții contrare în prezenta directivă, statele membre nu mențin și nici nu introduc în dreptul lor intern dispoziții diferite de cele stabilite în prezenta directivă, inclusiv dispoziții mai stricte sau mai permisive care să asigure un nivel diferit de protecție a consumatorilor și a altor persoane fizice.

Articolul 4

Definiții

În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:

1. „produs” înseamnă orice bun mobil, chiar dacă este integrat într-un alt bun mobil sau imobil ori dacă este interconectat cu acesta; acesta include energia electrică, fișierele digitale de producție, materia primă și software-ul;

2. „fișier digital de producție” înseamnă o versiune digitală sau un model digital al unui bun mobil care conține informațiile funcționale necesare pentru a produce un element corporal prin activarea controlului automat al mașinilor sau al instrumentelor;

3. „serviciu conex” înseamnă un serviciu digital care este integrat într-un produs sau interconectat cu acesta, într-un astfel de mod încât lipsa lui ar împiedica produsul să-și îndeplinească una sau mai multe dintre funcții;

4. „componentă” înseamnă orice element, fie material sau imaterial, orice materie primă sau orice serviciu conex, care este integrat într-un produs sau interconectat cu acesta;

5. „controlul producătorului” înseamnă că:

   (a) producătorul unui produs efectuează sau, în ceea ce privește acțiunile unui terț, autorizează sau aprobă:

      (i) integrarea, interconectarea sau furnizarea unei componente, inclusiv actualizări sau îmbunătățiri ale software-ului; sau

      (ii) modificarea produsului, inclusiv modificările substanțiale;

   (b) producătorul unui produs are capacitatea de a furniza el însuși sau prin intermediul unui terț actualizări sau îmbunătățiri ale software-ului;

6. „date” înseamnă date în sensul definiției de la articolul 2 punctul 1 din Regulamentul (UE) 2022/868 al Parlamentului European și al Consiliului ([18]);

7. „punere la dispoziție pe piață” înseamnă orice furnizare a unui produs pentru distribuție, consum sau utilizare pe piața Uniunii în cursul unei activități comerciale, contra cost sau gratuit;

8. „introducere pe piață” înseamnă punere la dispoziție pentru prima oară a unui produs pe piața Uniunii;

9. „punere în funcțiune” înseamnă utilizarea pentru prima dată a unui produs în Uniune în cursul unei activități comerciale, contra cost sau gratuit, în condițiile în care produsul respectiv nu a fost introdus pe piață înainte de prima sa utilizare;

10. „producător” înseamnă orice persoană fizică sau juridică care:

([18]) Regulamentul (UE) 2022/868 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2022 privind guvernanța datelor la nivel european și de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1724 (Regulamentul privind guvernanța datelor) (JO L 152, 3.6.2022, p. 1).

(a) dezvoltă, fabrică sau produce un produs;

(b) dispune proiectarea sau fabricarea unui produs sau, prin aplicarea numelui, a mărcii sale comerciale sau a altui semn distinctiv pe produsul respectiv, se prezintă drept producătorul său; sau

(c) dezvoltă, fabrică sau produce un produs pentru uzul său propriu;

11. „reprezentant autorizat” înseamnă orice persoană fizică sau juridică stabilită în Uniune care a primit un mandat scris din partea unui producător pentru a acționa în numele respectivului producător în legătură cu sarcini specifice;

12. „importator” înseamnă orice persoană fizică sau juridică care introduce un produs dintr-o țară terță pe piața Uniunii;

13. „furnizor de servicii de logistică” înseamnă orice persoană fizică sau juridică care oferă, în cursul activității comerciale, cel puțin două dintre următoarele servicii: depozitarea, ambalarea, adresarea și expedierea unui produs, fără a avea proprietatea asupra produsului respectiv, excluzând serviciile poștale în sensul definiției de la articolul 2 punctul 1 din Directiva 97/67/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([19]), serviciile de livrare de colete în sensul definiției de la articolul 2 punctul 2 din Regulamentul (UE) 2018/644 al Parlamentului European și al Consiliului ([20]) și orice alte servicii poștale sau de transport de mărfuri;

14. „distribuitor” înseamnă orice persoană fizică sau juridică din lanțul de aprovizionare care pune un produs la dispoziție pe piață, alta decât producătorul sau importatorul produsului respectiv;

15. „operator economic” înseamnă un producător al unui produs sau al unei componente, un furnizor al unui serviciu conex, un reprezentant autorizat, un importator, un furnizor de servicii de logistică sau un distribuitor;

16. „platformă online” înseamnă platformă online în sensul definiției de la articolul 3 litera (i) din Regulamentul (UE) 2022/2065;

17. „secret comercial” înseamnă secret comercial în sensul definiției de la articolul 2 punctul 1 din Directiva (UE) 2016/943;

18. „modificare substanțială” înseamnă o modificare adusă unui produs după ce acesta a fost introdus pe piață sau pus în funcțiune și:

(a) care este considerată substanțială în temeiul normelor relevante ale Uniunii sau naționale privind siguranța produselor; sau

(b) în cazul în care normele relevante ale Uniunii sau naționale privind siguranța produselor nu stabilesc niciun prag cu privire la ceea ce se consideră o modificare substanțială, care:

(i) modifică performanța, scopul sau tipul inițial al produsului, fără ca această modificare să fi fost prevăzută în evaluarea inițială a riscurilor efectuată de producător; și

(ii) modifică natura pericolului, creează un nou pericol sau crește nivelul riscului.

CAPITOLUL II

DISPOZIȚII SPECIFICE PRIVIND RĂSPUNDEREA PENTRU PRODUSELE CU DEFECTE

Articolul 5

Dreptul la despăgubiri

(1) Statele membre se asigură că orice persoană fizică care suferă un prejudiciu cauzat de un produs cu defecte (denumită în continuare „persoana prejudiciată”) are dreptul la despăgubiri în conformitate cu prezenta directivă.

([19]) Directiva 97/67/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 1997 privind normele comune pentru dezvoltarea pieței interne a serviciilor poștale ale Comunității și îmbunătățirea calității serviciului (JO L 15, 21.1.1998, p. 14).

([20]) Regulamentul (UE) 2018/644 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 aprilie 2018 privind serviciile de livrare transfrontalieră de colete (JO L 112, 2.5.2018, p. 19).

(2) Statele membre se asigură că cererile de despăgubire în temeiul alineatului (1) pot fi, de asemenea, introduse de:

(a) o persoană care a preluat dreptul persoanei prejudiciate sau s-a subrogat în dreptul acesteia în temeiul dreptului Uniunii sau dreptului intern sau legii contractului; sau

(b) o persoană care acționează în numele uneia sau mai multor persoane prejudiciate, în virtutea dreptului Uniunii sau dreptului intern.

Articolul 6

Prejudicii

(1) Dreptul la despăgubiri în temeiul articolului 5 se aplică doar în cazul următoarelor tipuri de prejudicii:

(a) decesul sau vătămarea corporală, inclusiv vătămarea psihologică recunoscută medical;

(b) deteriorarea sau distrugerea oricărui bun, cu excepția:

(i) produsului cu defecte în sine;

(ii) unui produs deteriorat din cauza unei componente defecte, care este integrată într-un produs sau interconectată cu acesta de fabricantul produsului respectiv sau sub controlul său;

(iii) bunurilor utilizate exclusiv în scopuri profesionale;

(c) distrugerii sau coruperii datelor care nu sunt utilizate în scopuri profesionale.

(2) Dreptul la despăgubiri în temeiul articolului 5 acoperă toate pierderile materiale care rezultă din prejudiciile menționate la alineatul (1) de la prezentul articol. Dreptul la despăgubiri acoperă și pierderile nemateriale rezultate din prejudiciul menționat la alineatul (1) de la prezentul articol, în măsura dreptul intern acordă despăgubiri pentru producerea lor.

(3) Prezentul articol nu afectează dreptul intern privind despăgubirile pentru prejudicii în temeiul altor regimuri de răspundere civilă.

Articolul 7

Caracterul defectuos

(1) Un produs este considerat defect atunci când nu oferă siguranța la care o persoană are dreptul să se aștepte sau care este prevăzut de dreptul Uniunii sau dreptul intern.

(2) Când se evaluează dacă un produs este sau nu defectuos, se iau în considerare toate circumstanțele, inclusiv:

(a) prezentarea și caracteristicile produsului, inclusiv eticheta, designul, caracteristicile tehnice, compoziția, ambalajul și instrucțiunile de asamblare, instalare, utilizare și întreținere;

(b) utilizarea previzibilă în mod rezonabil a produsului;

(c) efectul pe care îl are asupra produsului capacitatea de a continua să învețe sau să dobândească noi caracteristici după ce este introdus pe piață sau pus în funcțiune;

(d) efectul care se poate prevedea în mod rezonabil că îl au asupra produsului alte produse despre care se poate presupune că vor fi utilizate împreună cu produsul în cauză, inclusiv prin interconectare;

(e) momentul în care produsul a fost introdus pe piață sau pus în funcțiune sau, în cazul în care producătorul păstrează și ulterior controlul asupra produsului, momentul în care produsul a ieșit de sub controlul producătorului;

(f) cerințele aplicabile de siguranță a produselor, inclusiv cerințele de securitate cibernetică relevante pentru siguranță;

(g) orice rechemare a produsului sau orice altă intervenție relevantă legată de siguranța produselor, din partea unei autorități de reglementare sau a unui operator economic menționat la articolul 8;

(h) nevoile specifice ale grupurilor de utilizatori finali cărora le este destinat produsul;

(i) în cazul unui produs al cărui scop este tocmai prevenirea pagubelor, orice situație în care produsul nu își îndeplinește acest scop.

(3) Un produs nu poate fi considerat a prezenta defecte doar din motivul că un produs mai bun, inclusiv actualizările sau îmbunătățirile aduse acestuia, a fost deja sau este ulterior introdus pe piață sau pus în funcțiune.

Articolul 8

Operatorii economici responsabili pentru produsele cu defecte

(1) Statele membre iau măsuri pentru ca următorii operatori economici să răspundă pentru prejudicii în conformitate cu prezenta directivă:

(a) producătorul unui produs cu defecte;

(b) producătorul unei componente defecte, în cazul în care componenta respectivă a fost integrată într-un produs aflat sub controlul producătorului sau interconectată cu acesta și a cauzat defectarea produsului respectiv și fără a afecta răspunderea producătorului menționată la litera (a); și

(c) în cazul unui producător al unui produs sau al unei componente stabilit în afara Uniunii și fără a afecta răspunderea producătorului respectiv:

(i) importatorul produsului sau componentei cu defecte;

(ii) reprezentantul autorizat al producătorului; și

(iii) dacă nu există niciun importator stabilit în Uniune sau un reprezentant autorizat, furnizorul de servicii de logistică.

Răspunderea producătorului menționată la primul paragraf litera (a) acoperă și orice prejudiciu cauzat de o componentă defectă dacă aceasta a fost integrată într-un produs aflat sub controlul producătorului respectiv sau a fost interconectată cu acesta.

(2) Orice persoană fizică sau juridică care modifică substanțial un produs în afara controlului producătorului și care, ulterior, îl pune la dispoziție pe piață sau îl pune în funcțiune este considerată producător al produsului în sensul alineatului (1).

(3) Statele membre se asigură că, în cazul în care un operator economic dintre cei menționați la alineatul (1) și stabilit în Uniune nu poate fi identificat, fiecare distribuitor al produsului cu defecte este răspunzător atunci când:

(a) persoana prejudiciată solicită distribuitorului respectiv să identifice un operator economic dintre cei menționați la alineatul (1) și stabiliți în Uniune sau propriul său distribuitor care i-a furnizat produsul respectiv; și

(b) distribuitorul respectiv nu identifică un operator economic sau propriul distribuitor, astfel cum se menționează la litera (a), în termen de o lună de la primirea cererii menționate la litera (a).

(4) Alineatul (3) de la prezentul articol se aplică, de asemenea, oricărui furnizor al unei platforme online care le permite consumatorilor să încheie contracte la distanță cu comercianții și care nu este un operator economic, sub rezerva îndeplinirii condițiilor prevăzute la articolul 6 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2022/2065.

(5) În cazul în care victimele nu obțin despăgubiri pentru că nu poate fi antrenată răspunderea niciuneia din persoanele menționate la alineatele (1)-(4) în temeiul prezentei directive sau pentru că persoanele responsabile sunt insolvabile sau nu mai există, statele membre pot utiliza sistemele naționale de despăgubiri sectoriale existente sau înființa altele noi în temeiul dreptului intern, care de preferință să nu fie finanțate din venituri publice, pentru a despăgubi corespunzător persoanele care au suferit prejudicii cauzate de produsele cu defecte.

Articolul 9

Divulgarea probelor

(1) Statele membre se asigură că, la cererea unei persoane care solicită despăgubiri printr-o acțiune în fața unei instanțe naționale pentru prejudiciul cauzat de un produs cu defecte (denumită în continuare „reclamantul”), și care a prezentat fapte și probe suficiente pentru a susține caracterul plauzibil al cererii de despăgubire, pârâtul este obligat să divulge probele relevante de care dispune, sub rezerva condițiilor de la prezentul articol.

(2) Statele membre se asigură că, la cererea unui pârât care a prezentat fapte și probe suficiente pentru a demonstra că are nevoie de probe în scopul contracarării unei cereri de despăgubire, reclamantul este obligat, în conformitate cu dreptul intern, să divulge probele relevante aflate la dispoziția sa.

(3) Statele membre se asigură că divulgarea probelor în temeiul alineatelor (1) și (2) și în conformitate cu dreptul intern se limitează la ceea ce este necesar și proporțional.

(4) Statele membre se asigură că, atunci când stabilesc dacă divulgarea probelor solicitată de o parte este necesară și proporțională, instanțele naționale iau în considerare interesele legitime ale tuturor părților în cauză, inclusiv ale terților, în special în ceea ce privește protecția informațiilor confidențiale și a secretelor comerciale.

(5) Statele membre se asigură că, în cazul în care unui pârât i se cere să divulge informații care constituie un secret comercial sau un presupus secret comercial, instanțele naționale sunt împuternicite, la cererea motivată corespunzător a unei părți sau din proprie inițiativă, să ia măsurile specifice necesare pentru a păstra confidențialitatea informațiilor respective atunci când acestea sunt utilizate sau menționate în cursul procedurilor judiciare sau în urma acestora.

(6) Statele membre se asigură că, în cazul în care unei părți i se cere să divulge probe, instanțele naționale sunt împuternicite, la cererea motivată corespunzător a părții adverse sau în cazul în care instanța națională în cauză consideră că este indicat și în conformitate cu dreptul intern, să solicite ca aceste probe să fie prezentate într-un mod ușor accesibil și ușor de înțeles, dacă instanța națională consideră că o astfel de prezentare este proporțională ca costuri și eforturi pentru partea solicitată.

(7) Prezentul articol nu ar trebui să aducă atingere normelor naționale, dacă există, referitoare la divulgarea probelor înainte de proces.

Articolul 10

Sarcina probei

(1) Statele membre se asigură că un reclamant are obligația de a dovedi caracterul defectuos al produsului, prejudiciul suferit și legătura de cauzalitate dintre caracterul defectuos și prejudiciu.

(2) Caracterul defectuos al produsului se prezumă atunci când este îndeplinită oricare dintre următoarele condiții:

(a) pârâtul nu divulgă probele relevante în temeiul articolului 9 alineatul (1);

(b) reclamantul demonstrează că produsul nu respectă cerințele obligatorii de siguranță a produsului prevăzute în dreptul Uniunii sau în dreptul intern, care sunt menite să protejeze de riscul ca persoana prejudiciată să sufere prejudicii; sau

(c) reclamantul demonstrează că prejudiciul a fost cauzat de o funcționare defectuoasă evidentă a produsului în timpul utilizării previzibile rezonabile sau în circumstanțe obișnuite.

(3) Legătura de cauzalitate între caracterul defectuos al produsului și prejudiciu se prezumă în cazul în care s-a stabilit că produsul este defect, iar prejudiciul cauzat este de așa natură încât poate fi corelat în mod obișnuit cu defectul în cauză.

(4) O instanță națională prezumă caracterul defectuos al produsului sau legătura de cauzalitate dintre caracterul defectuos al acestuia și prejudiciu ori ambele în cazul în care, în pofida divulgării probelor în conformitate cu articolul 9 și ținând seama de toate circumstanțele relevante ale cauzei:

(a) reclamantul întâmpină dificultăți excesive, de exemplu din cauza complexității tehnice sau științifice, în încercarea de a dovedi caracterul defectuos al produsului sau legătura de cauzalitate dintre defectul acestuia și prejudiciu, ori ambele; și

(b) reclamantul demonstrează că este probabil ca produsul să fie defect sau să existe o legătură de cauzalitate între caracterul defectuos al produsului și prejudiciu, sau ambele.

(5) Pârâtul are dreptul de a înlătura oricare dintre prezumțiile menționate la alineatele (2), (3) și (4).

Articolul 11

Exonerarea de răspundere

(1) Un operator economic astfel cum se menționează la articolul 8 nu răspunde pentru prejudiciile cauzate de un produs cu defecte dacă dovedește oricare dintre următoarele:

(a) în cazul unui producător sau importator, că nu a introdus produsul pe piață sau nu l-a pus în funcțiune;

(b) în cazul unui distribuitor, că nu a pus produsul la dispoziție pe piață;

(c) că este probabil ca defectul care a cauzat prejudiciul să nu fi existat în momentul introducerii pe piață, al punerii în funcțiune sau, în cazul unui distribuitor, al punerii la dispoziție pe piață a produsului sau ca defectul să fi apărut după momentul respectiv;

(d) că defectul care a cauzat prejudiciul este cauzat de conformitatea produsului cu cerințele legale;

(e) că stadiul obiectiv al cunoștințelor științifice și tehnice la momentul introducerii pe piață sau al punerii în funcțiune a produsului sau în perioada în care produsul s-a aflat sub controlul producătorului nu permitea depistarea caracterului defectuos;

(f) în cazul unui producător al unei componente cu defecte, astfel cum se menționează la articolul 8 alineatul (1) primul paragraf litera (b), că defectul produsului în care a fost integrată componenta poate fi atribuit proiectării produsului sau instrucțiunilor date de producătorul produsului respectiv producătorului componentei;

(g) în cazul unei persoane care modifică un produs, astfel cum se menționează la articolul 8 alineatul (2), că defectul care a cauzat prejudiciul este legat de o parte a produsului care nu este afectată de modificare.

(2) Prin derogare de la alineatul (1) litera (c), un operator economic nu este exonerat de răspundere în cazul în care defectul unui produs este cauzat de oricare dintre următorii factori, cu condiția să se afle sub controlul producătorului:

(a) un serviciu conex;

(b) software, inclusiv actualizări sau îmbunătățiri ale software-ului;

(c) neefectuarea actualizărilor sau a îmbunătățirilor de software necesare pentru menținerea siguranței;

(d) o modificare substanțială a produsului.

CAPITOLUL III

DISPOZIȚII GENERALE PRIVIND RĂSPUNDEREA

Articolul 12

Răspunderea mai multor operatori economici

(1) Fără a aduce atingere dreptului intern privind acțiunea în regres, statele membre se asigură că, în cazul în care doi sau mai mulți operatori economici sunt răspunzători pentru același prejudiciu în temeiul prezentei directive, poate fi antrenată răspunderea lor solidară.

(2) Un producător care integrează o componentă software într-un produs nu are drept de regres împotriva producătorului unei componente software defecte care cauzează prejudicii dacă:

(a) la momentul introducerii pe piață a componentei software respective, producătorul componentei software defecte era o microîntreprindere sau o întreprindere mică, adică o întreprindere care, atunci când este evaluată împreună cu toate întreprinderile sale partenere, în sensul definiției de la articolul 3 alineatul (2) din anexa la Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei ([21]), și cu întreprinderile afiliate, în sensul definiției de la articolul 3 alineatul (3) din anexa respectivă, dacă este cazul, este o microîntreprindere în sensul definiției de la articolul 2 alineatul (3) din anexa respectivă, sau o întreprindere mică în sensul definiției de la articolul 2 alineatul (2) din anexa respectivă; și

(b) producătorul care a integrat componenta software defectă în produs a convenit prin contract cu producătorul componentei software defecte să renunțe la acest drept.

Articolul 13

Limitarea răspunderii

(1) Fără a aduce atingere dreptului intern privind acțiunea în regres, statele membre se asigură că răspunderea unui operator economic nu este limitată sau exclusă în cazul în care prejudiciul este cauzat atât de defectul unui produs, cât și de o acțiune sau omisiune a unui terț.

(2) Răspunderea unui operator economic poate fi limitată sau exclusă atunci când prejudiciul este cauzat atât de un defect al produsului, cât și din vina persoanei prejudiciate sau a oricărei persoane pentru care aceasta este responsabilă.

Articolul 14

Dreptul la acțiunea în regres

Dacă mai mulți operatori economici răspund pentru același prejudiciu, un operator economic care a despăgubit persoana prejudiciată are dreptul la o acțiune în regres împotriva altui operator economic răspunzător în temeiul articolului 8, în conformitate cu dreptul intern.

Articolul 15

Excluderea sau limitarea răspunderii

Statele membre se asigură că răspunderea unui operator economic în temeiul prezentei directive nu este limitată sau exclusă, în ceea ce privește persoana prejudiciată, printr-o dispoziție contractuală sau prin dreptul intern.

Articolul 16

Termenul de prescripție

(1) Statele membre se asigură că se aplică un termen de prescripție de trei ani pentru declanșarea procedurii de solicitare a despăgubirilor pentru prejudiciile care intră în domeniul de aplicare al prezentei directive. Termenul de prescripție începe să curgă din ziua în care persoana prejudiciată a luat cunoștință sau ar fi trebuit, în mod rezonabil, să ia cunoștință de toate elementele următoare:

(a) prejudiciul;

(b) caracterul defectuos;

(c) identitatea operatorului economic relevant care poate fi tras la răspundere pentru prejudiciu în conformitate cu articolul 8.

(2) Prezenta directivă nu aduce atingere dreptului intern care reglementează suspendarea sau întreruperea termenului de prescripție menționat la alineatul (1).

([21]) Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii (JO L 124, 20.5.2003, p. 36).

Articolul 17

Termenul de decădere

(1) Statele membre se asigură că o persoană prejudiciată nu mai are dreptul la despăgubiri în temeiul prezentei directive la expirarea unei perioade de 10 ani, cu excepția cazului în care persoana prejudiciată a introdus între timp o acțiune împotriva unui operator economic care poate fi tras la răspundere în temeiul articolului 8. Termenul respectiv curge de la:

(a) data la care produsul cu defecte care a cauzat prejudiciul a fost introdus pe piață sau pus în funcțiune; sau

(b) în cazul unui produs modificat substanțial, data la care produsul respectiv a fost pus la dispoziție pe piață sau pus în funcțiune după ce a fost modificat substanțial.

(2) Prin excepție de la alineatul (1), în cazul în care o persoană prejudiciată nu a putut declanșa procedura în termen de 10 ani de la datele menționate la alineatul (1), din cauza întârzierii apariției simptomelor vătămării corporale, persoana prejudiciată nu mai are dreptul la despăgubiri în temeiul prezentei directive la expirarea unei perioade de 25 de ani, cu excepția cazului în care persoana prejudiciată a introdus între timp o acțiune împotriva unui operator economic care poate fi tras la răspundere în temeiul articolului 8.

CAPITOLUL IV

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 18

Derogare de la mijlocul de apărare bazat pe riscul de evoluție

(1) Prin derogare de la articolul 11 alineatul (1) litera (e), statele membre pot menține în propriile sisteme juridice norme existente în temeiul cărora operatorii economici răspund chiar dacă dovedesc că stadiul obiectiv al cunoștințelor științifice și tehnice la momentul introducerii pe piață sau al punerii în funcțiune a produsului sau în perioada în care produsul s-a aflat sub controlul producătorului nu permitea depistarea caracterului defectuos.

Orice stat membru care dorește să păstreze dispoziții în conformitate cu prezentul alineat notifică Comisiei textul dispozițiilor în termen de 9 decembrie 2026. Comisia informează celelalte state membre cu privire la acestea.

(2) Prin derogare de la articolul 11 alineatul (1) litera (e), statele membre pot introduce în propriile sisteme juridice sau modifica dispoziții în temeiul cărora operatorii economici răspund chiar dacă dovedesc că stadiul obiectiv al cunoștințelor științifice și tehnice la momentul introducerii pe piață sau al punerii în funcțiune a produsului sau în perioada în care produsul s-a aflat sub controlul producătorului nu permitea depistarea caracterului defectuos.

(3) Dispozițiile prevăzute la alineatul (2):

(a) se limitează la anumite categorii de produse;

(b) sunt justificate de obiective de interes public; și

(c) sunt proporționale în sensul că sunt adecvate pentru îndeplinirea obiectivelor urmărite și nu trebuie să depășească ceea ce este necesar pentru a îndeplini obiectivele respective.

(4) Orice stat membru care dorește să introducă sau să modifice o dispoziție menționată la alineatul (2) notifică Comisiei textul dispoziției propuse și justifică modul în care dispoziția respectivă respectă alineatul (3). Comisia informează celelalte state membre cu privire la aceasta.

(5) În termen de șase luni de la primirea unei notificări în temeiul alineatului (4), Comisia poate emite un aviz cu privire la textul dispoziției propuse și justificarea dispoziției respective, ținând seama de eventualele observații primite din partea altor state membre. Statul membru care dorește să introducă sau să modifice dispoziția respectivă suspendă aplicarea acesteia timp de șase luni după comunicarea acesteia Comisiei, cu excepția cazului în care Comisia emite un aviz mai înainte.

Articolul 19

Transparență

(1) Statele membre publică, într-un format electronic ușor accesibil, orice hotărâre definitivă pronunțată de instanțele lor naționale de apel sau de instanța supremă în acțiunile introduse în temeiul prezentei directive. Publicarea hotărârii se face în conformitate cu dreptul intern.

(2) Comisia creează și întreține o bază de date publică ușor accesibilă care cuprinde hotărârile menționate la alineatul (1).

Articolul 20

Evaluare

Până la 9 decembrie 2030 și, ulterior, la fiecare cinci ani, Comisia evaluează aplicarea prezentei directive și prezintă un raport Parlamentului European, Consiliului și Comitetului Economic și Social European. Respectivele rapoarte cuprind informații despre costurile și beneficiile transpunerii prezentei directive, o comparație cu țările OCDE și informații despre disponibilitatea asigurării de răspundere civilă pentru produse.

Articolul 21

Abrogare și dispoziții tranzitorii

Directiva 85/374/CEE se abrogă de la 9 decembrie 2026. Cu toate acestea, ea continuă să se aplice în ceea ce privește produsele introduse pe piață sau puse în funcțiune înainte de această dată.

Trimiterile la directiva abrogată se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexă.

Articolul 22

Transpunerea

(1) Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 9 decembrie 2026. Statele membre informează de îndată Comisia cu privire la aceasta.

Atunci când statele membre adoptă dispozițiile respective, acestea conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a unei astfel de trimiteri.

(2) Comisiei îi sunt comunicate de către statele membre textele principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 23

Intrarea în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 24

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Strasbourg, 23 octombrie 2024.

Pentru Parlamentul European	*Pentru Consiliu*
Președinta	*Președintele*
R. METSOLA	ZSIGMOND B. P.

ANEXĂ

Tabel de corespondență

Directiva 85/374/CEE	Prezenta directivă
articolul 1	articolul 1
—	articolul 2 alineatul (2)
—	articolul 3
articolul 2	articolul 4 punctul 1.
—	articolul 4 punctele 2-9, punctul 11 și punctele 13-18
articolul 3 alineatul (1)	articolul 4 punctul 10 și articolul 8 alineatul (1) primul paragraf literele (a) și (b)
articolul 3 alineatul (2)	articolul 4 punctul 12 și articolul 8 alineatul (1) primul paragraf litera (c) punctul (i)
—	articolul 5
articolul 3 alineatul (3)	articolul 8 alineatul (3)
—	articolul 8 alineatul (1) primul paragraf litera (c) punctele (ii) și (iii) și al doilea paragraf, precum și alineatele (2), (4) și (5)
—	articolul 9
articolul 4	articolul 10 alineatul (1)
—	articolul 10 alineatele (2)-(5)
articolul 5	articolul 12 alineatul (1)
—	articolul 12 alineatul (2)
articolul 6	articolul 7
articolul 7	articolul 11
articolul 8	articolul 13
—	articolul 14
articolul 9 primul paragraf litera (a)	articolul 6 alineatul (1) litera (a)
articolul 9 primul paragraf litera (b)	articolul 6 alineatul (1) litera (b)
—	articolul 6 alineatul (1) litera (c)
—	articolul 6 alineatul (2)
articolul 9 al doilea paragraf	articolul 6 alineatul (3)
articolul 10	articolul 16
articolul 11	articolul 17 alineatul (1)

Directiva 85/374/CEE	Prezenta directivă
—	articolul 17 alineatul (2)
articolul 12	articolul 15
—	articolul 19
articolul 13	articolul 2 alineatul (5) literele (b) și (c)
—	articolul 2 alineatul (5) litera (a)
articolul 14	articolul 2 alineatul (3)
—	articolul 18 alineatul (1)
articolul 15 alineatul (1) litera (b)	articolul 18 alineatul (2)
articolul 15 alineatele (2)-(3)	articolul 18 alineatele (3), (4) și (5)
articolul 16	—
articolul 17	articolul 2 alineatul (1)
—	articolul 20
—	articolul 21
articolul 18	—
articolul 19	articolul 22 alineatul (1)
articolul 20	articolul 22 alineatul (2)
articolul 21	articolul 20
—	articolul 23
articolul 22	articolul 24